

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiae, M.DC.XVI.

2 Quanta sit hac dignitas matris Dei, & quomodo alia dona gratiæ illam
comitentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Christi prius natura esse vnita Verbo, quam inter se. Hinc enim sit, animam, & carnem Dei ex vi actionis, seu concursus Beatae Virginis fuisse inter se vnita ad componendum non tantum humanitatem, sed etiam hunc hominem, atque adeo Beatam Virginem esse matrem huius hominis, & consequenter Dei per communicationem idiomatum. Sicut in generationibus aliorum hominum, prius natura creatur anima subsistens, & statim per actionem generantis vnitur corpori subsistenti, & ita generatur non proprie hac humanitas, sed hic homo. Et similiter in Resurrectione Christi, tota actio versata est in vnione animae ad corpus, & tamen per illam dicitur resurrexisse Deus, quia per illam actionem inter se vnita fuerunt corpus, & anima subsistentia per subsistentiam Dei, & consequenter ex vi illius factum est, vt Deus esset homo.

Et per hanc facile patet ad omnia, quae in illa difficultate attinguntur, praeterquam ad vltimam illuminationem. Ad quam breuiter respondetur, Deum quidem recte dici genitum, vel conceptum ex Virgine, quia generatio (vt dictum est) vel conceptio terminatur ad suppositum, non dici autem mutatum, vt in primo tomo saepe dictum est: tum quia mutatio proprie denominat subiectum, non terminum: tum etiam, quia illa mutatio, per quam humanitas vnitur Verbo, antecedit ordine naturae ipsam vnionem. Deinde non denominatur Deus causatus, vel effectus, quia simpliciter non est factus, sed est factus homo. Et eadem ratione non est dicenda Beata Virgo absolute causa Dei, quia nomen causae non determinat productionem, neque effectum: at verò, cum dicitur mater Dei, in ipso nomine matris determinatur humana generatio, per quam Deus factus homo ex Virgine processit. Videantur quae supra dicta sunt de idiomatum communicatione.

SECTIO II.

Quanta sit haec dignitas matris Dei, & quomodo alia dona gratiae illam comitentur.

Duplici modo potest ratio huius dignitatis à nobis concipi, & explicari: primo absolute, & simpliciter considerando quid ipsa in se sit: secundo per comparisonem ad alias gratias, seu dignitates supernaturales, & vtrunque modum breuiter prosequemur.

Primo igitur haec matris dignitas absolute sumpta moraliter potius, quam physice consideranda videtur. Physice enim solum haec interueniunt in hoc munere matris. Primum, quod Beata Virgo verè ac proprie concipit ad fabricandum corpus Deo. Secundo hinc factum est, vt aliqua substantia virginis corporis, ex qua fuit Christi corpus & in principio constitutum, & postea auctum, quandiu sanguine vel lacte matris nutritum fuit, vnita sit hypostaticè Verbo Dei. Propterea dixit Petrus Damianus sermone de natiuitate Mariae, Cum Deus in aliis rebus sit tribus modis, in Virgine fuit quarto speciali modo, scilicet per identitatem; quia idem est, quod ipsa. Hinc taceat, & contremiscat omnis creatura, & quis audeat aspicere tante dignitatis immensitatem? & August. serm. de Assumptione Virgin. capite 5. Caro, inquit, Christi, caro est Mariae: & infra, caro Christi, quamuis gloria resurrectionis fuerit magnificata, eadem tamen mansit, quae suscepta est de Maria. Ex quo potest facile credi, illam substantiam carnis, quam Christus assumpsit ex Virgine, nunquam fuisse omnino dimissam, aut continua caloris naturalis actione resolutam, sed eandem omnino fuisse semper conseruatam Verbo Dei vnitam. Quod partim physica ratione, partim probabilis coniectura sit verisimile.

Fr. Suarez, Tom. 2.

A Illa enim substantia carnis ex purissimis Virginis sanguinibus desumpta fuit, & optimè disposita, & in mediocri quantitate. Rursus in tempore infantiæ, quia alimentum est facile, & fere sine resistentia conuertitur, parum illius substantiae per eius actionem resoluitur, praesertim in Christo, qui temperatissimo, & conuenientissimo cibo alebatur, scilicet, vt de calo pleno, vt Ecclesia canit. De reliquo autem tempore vitae Christi, fit non dissimilis coniectura. Quia totum illud fuit tempus augmenti, aut status, in quo humidum radicale fere integrum perseverat, nulla illius resolutione facta. Probabile denique est, ex speciali prouidentia, & voluntate ipsius Christi hoc fieri potuisse. Tertio praeter hoc genus causae, seu concursus, nihil aliud reale, ac physicum ex vi huius dignitatis in Virgine resultat, praeter relationem realem matris ad Christum hominem Deum; nihil enim aliud fingi aut excogitari potest. Quarto verò hinc efficitur, vt moraliter, & secundum prudentem existimationem, virgo retineat supremum quandam, & excellentem dignitatis gradum, propter singularem, quam cum Deo habet coniunctionem, & propinquitatem. Vnde etiam fit, vt singulare ius habeat ad bona Dei filij sui, vt in sequentibus explicabimus. Vt verò, quanta sit haec dignitas, melius declaremus, accedamus ad alteram partem, & illam cum dignitate gratiae, & filij adoptiui conferamus. Nam cum alijs, nullam comparisonem facere necesse est, nam per se notum est, & esse inferiorem vnione hypostatica, & esse supra omnem aliam dignitatem, quae gratiam, seu amicitiam Dei formaliter non includat.

De hac verò dignitate gratiae est difficultas. Sancti enim videntur illam praeferre dignitati matris Dei. Augustinus libro de sancta virgin. capite tercio, Beatior, inquit, fuit Maria, concipiendo mentem, quam ventrem: & infra Felicitas gestauit corde, quam carnem. Et epistol. 38. dicit: mater nomen, etiam in virgine esse terrenum in comparatione celestis propinquitatis, quam illi contrahunt, qui voluntatem Dei faciunt: nimirum per gratiam. Et Iustinus q. 136. ad orthodox. dicit, Beatam Virginem beatiorem esse praedicandam ob virtutem, quam habuit propter quam meruit esse mater Dei, quam ob ipsam matris dignitatē. Quod videtur sensisse Christus Dominus. Lucæ 10. cum mulieri dicenti, Beatus ventris, qui te portauit, respondit, quinimo beati, qui audiunt Verbum Dei, & custodiunt illud. Ac si aperte diceret, beatitudinem hanc illi esse praefendam. Et similia sunt illa verba Matth. 12. quae est mater mea, & qui sunt fratres mei? Quicumque enim fecerit voluntatem patris, &c. quae verba tractat Cyprianus, sermone de passione Domini, dicit, praetulisse Christum matri auditores verbi, & pauperes spiritu. Quod non de personis, sed de muneribus, & officijs necessariò intelligendum est. Ratio denique adiungi potest ex dictis. Quia dignitas matris solum addit personae Virginis relationem quandam ad Deum, vel hominem: dignitas verò filij adoptiui addit gratiam, gloriam, virtutes omnes, ac verā sanctitatem, & reddit hominem Deo amicum, & innocentem, quatenus peccatum excludit, & inde consequitur relatio filij adoptiui, quae est ad Deum, vt Deus est: ergo.

In contrarium verò est. Quia haec dignitas matris est altioris ordinis, pertinet enim quodammodo ad ordinem vnionis hypostaticae, illam enim intrinsecè respicit, & cum illa necessariam coniunctionem habet. Propter quod Augustinus initio libri de assumptione, inquit, Huius dignitatis, & gratiae effectum nec cor concipere, nec lingua valet exprimere, Et Bernard. serm. de assumptione, & de natiuit. Virg. & super illa verba, signum magnum, &c. & homil. 2. in Missus est, varijs modis hanc dignitatem exaggerat, indicans infinite superare, quidquid sub Deo

Dignitas matris quid physicū addat personae Virginis.

Dubium. August.

Luc. 10.

Matth. 12.

Cyprian.

August.

Bernard.

Maria Virgo cur causa Dei non possit dici.

Dignitas matris Dei absolute, & in se sumpta, quanta sit.

Substantia carnis à Christo assumpta ex Virgine natiuitatem à Verbo dimissa.

homine excogitari potest. Et Laurent. Iustinian. ser. de purificatione, & serm. de assumptione, tanto inquit, dignitate ceteris est effecta excellentior, quanto propinquior erat Verbo. Et ad eundem modum loquitur Ansel. lib. de excellentia Beatæ Mariæ, præsertim in initio his verbis. Supereminens omni, quod post hominem Deum creatum est, excellentiam Beatæ matris Dei, quomodocunque, & salsem lippienti oculo cordis contemplari anhelans, horreo, & valde timeo, & c. 2. quamvis hoc solum de sancta Virgine prædicari, quod Dei mater est, excedat omnem altitudinem, quæ post Deum dici, vel cogitari potest. Et similia habent Cyril. lib. de fide ad Reginas. Et Orig. homil. 1. ex varijs. Et confir quia ex hac matris dignitate colligunt Patres omnes Beatam Virginem, non solum excellentem gratiam accepisse, sed etiam omnes gratias, & virtutes, & omnia dona, & Privilegia gratiæ inter alios sanctos diuinas, ac distribuas, in vna Virgine fuisse simul congregatas. Vnde Bern. Epist. 174. quod velpauci, inquit, mortalium constat esse collatum, non est fas suspicari tantæ Virgini fuisse negatum. Et antiquus quidam scriptor, qui propter modestiam Idiotæ nomen sibi imposuit, lib. de contemplatione B. Mariæ cap. 2. t. 3. Bibliot. sanct. propter hanc causam docet omnia spiritualia charismata, perfectissima in Beata Virgine fuisse, & Bonauent. in speculo Mariæ. c. 5. 6. & 7. ad hoc confirmandum accommodat illud Eccles. 1. Omnia flumina intrant in mare, & mare non redundat. Quia omnes huiusmodi gratiæ, Mariæ capacitatem, matrisque dignitatem non excedunt. Et in hanc sententiam refert August. & Bernar. qui multa ad rem præsentem tractat in quodam ser. de Natiuit. Domini, qui inter opera eius dubia ponitur, & in alio simili serm. de Beata Mar. Huic etiam sententiæ fauet Aug. serm. 17. de Nati. Dom. qui est 21. de tempore, & eodem principio vtitur Damasc. orat. 1. de dormitione Virginis & Athanas. sermon. de sanctissima Deipara, dicit Beatam Virginem esse plenam gratiā, quia omnibus gratiis abundauit, & causam explicans inquit. Ex te produxit Deus noster, omnem tibi largiens gratiam. Sic Cyprian. serm. de Natiuit. Christi, Matris, inquit, plenitudo gratiæ debebatur. Et etiam Sophron. ser. de assumpt. (qui inter opera Hieron. habetur) ceteris, inquit, per partes, Maria autem se totam infundit gratiæ plenitudo. Quæ verba vsurpauit etiam Petrus Chrysologus, sermo. 143. & Laurent. Iustin. serm. de Assumpt. Virginis. Et Petrus Damasc. in simili concione, quasi virgula sumi ex aromatis myrris, & thuris, & vniuersi pulueris pigmentarij, inquit, vniuersus pulvis pigmentarius in Virgine proiectus est, quando in ea virtutum conuentus reuerendum sibi thalamum consecrauit, & si ceteris per partes spiritus, adfuit, Mariæ tamen tota plenitudo gratiæ superuenit. Similiter Ambros. quem Bon. refert (& colligi potest ex lib. de instit. Virg. c. 13. & 14.) hoc dicit esse proprium Virginis, ut omnibus secunda sit gratiis, sic etiam Hieronym. t. 3. epist. 104. ad Principiam de expositione, Psalm. 44. circa illa verba. Et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo, inquit, nam & sancta Maria, quia conceperat eum, in quo omnis plenitudo diuinitatis habitat corporaliter, plena gratia salutatur. Optime Methodius orat. de Purificatione, Euge, euge, inquit, quæ debuerem illum habere, qui omnibus mutatur, Deo enim vniuersi debemus: tibi autem etiam ille debet, proinde qui dixit, honora patrem tuum, & matrem tuam, ut is, decretum à se promulgatum obseruaret, & alios excederet, omnem matri & gratiam, & honorem impendit. Vnde Albert. Mag. lib. de Beata Mar. c. 69. 70. & 71. dicit principium ex terminis per se notum esse, Virgini perfectius collatas esse, omnium sanctorum gratias. Quod ego intelligo ex terminis matris, & filij, qui Deus sit, & principium omnis gratiæ & hoc denique supponunt omnes Theologi, D. Thom. & cum eo Caiet. q. 27. articulo 5. & 6. Antonin. 4. p. tit. 15. Durand. in 3. d. q. 2. & alij. Comparatur ergo hæc

Cyrill.
Origen.

Bernard.

Idiota.

Bonauent.

Eccles. 1.

August.
Bernard.Damascen.
Athanas.
Cyprian.

Sophron.

Lau. Iust.

Petr. Dam.

Petr. Chrys.

log.

Ambros.

Hieron.

Method.

Albert.

Magn.

D. Thom.

Caietan.

D. Anton.

Durand.

A dignitas matris Dei ad alias gratias creatas tanquam prima forma ad suas proprietates, & è conuerso, alia gratia comparatur ad ipsam, sicut dispositiones ad formam: est ergo hæc dignitas matris excellentior, sicut forma perfectior est suis proprietatibus, & dispositionibus. Alias non recte ex minori dignitate colligerent Sancti aliam multo maiorem, & excellentiorem.

Vt respondeamus huic quæstioni, aduertendum est primò, considerari posse in Virgine coniunctionem maternam, quam habet cum Christo ut homo est, præscindendo in illo dignitatem personæ in creatæ, solamque excellentiam gratiæ, & sanctitatis contemplando: & hoc modo certum est, non habere virginem dignitatem aliquam, quæ cum dignitate, gratiæ valeat comparari, quia ut sic non consideratur, ut mater Dei. Quo modo possent non male exponi verba illa sanctorum, quibus spiritalis conceptio Christi corporali præferri videtur. Et similiter verba illa Christi. Quinimò beati, qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud, mulier enim illa, quæ Virginis vterum beatam dixerat, nihil de Christi diuinitate cogitabat. Alio ergo modo consideranda est hæc dignitas, quatenus est singularis quædam coniunctio cum Deo, quam egregiè D. Thom. & D. Thom. Caiet. affinitatem cum Deo vocant. 2. 2. q. 103. art. 4. ad 2. & hoc modo, vix possunt hæc Dei maternitas, & filiatio adoptiua comparari, sunt enim diuersorum ordinum, & mutuo se le quodammodo excedunt.

Dici tamen potest primò, si præcisè conferantur dignitas filij adoptiui, ut vna ab alia omnino separetur, præferendam esse dignitatem filij adoptiui, ut conuincunt, quæ ad hanc partem confirmandam adducta sunt, & hac consideratione merito dicitur, si dignitas matris absque gratia, & filiatione adoptiua futura esset, multò melius esse & eligibilius, filium Dei esse, quam matrem. Quo sensu recte etiam exponitur dictum August. & alia quæ supra adducta sunt.

Secundò verò addi potest dignitatem matris Dei moraliter consideratam, & prout includit omnia, quæ quodammodo ex natura rei, & secundum ordinem diuinæ sapientiæ illi debentur, altiorē esse dignitatem filij adoptiui. Hanc sententiam satis confirmant quæ ad demonstrandam posteriorem partem adduximus. Et illi fauet etiam D. Thom. p. q. 25. art. 6. ad 4. dicens hanc dignitatem esse suo genere infinitam, quia est suprema quædam coniunctio cum persona infinito. Nec potest dici tantam coniunctio carnalis, sed etiam spiritalis, quæ licet media conceptione carnis facta sit, tamen ad Deum ipsum aliquo modo terminatur. Vnde idem D. Thom. 2. 2. q. 103. art. 4. ad 2. dixit, ratione huius dignitatis debere Virgini excellentiorem adorationem, quam aliis sanctis. Quia sua operatione fines diuinitatis propinquius attingit, ita D. Thom. loquitur, & ratione declaratur ex dictis, quia sicut, ratione vnionis debetur humanitati Christi summa gratia, & gloria: ita ratione diuinæ maternitatis debetur Virgini suo modo magna quædam plenitudo gratiæ, ut exposuit D. Thom. supra quæstio. 7. art. 10. dicens: In Virgine fuisse plenitudinem gratiæ tali dignitati proportionatam. Quomodo etiam dixit Augustin. lib. de nat. & grat. cap. 36. Inde nouimus tantam gratiam illi esse collatam, quia Deum concipere meruit, ac parere. Et Sophron. sermo. de assumpt. Talibus decebat Virginem oppignorari muneribus, ut esset gratia plena, quæ dedit cælis gloriam, terris Deum. Et ad eundem modum loquitur Anselm. lib. de conceptu virginali, 18. Ildefonsus li. de vir. Mar. c. 2. & Rich. de S. Victor. lib. 2. de Emma. nuel, ca. 26. & omnes alij supra adducti. Et plura alia testimonia sanctorum congeremus infra, de excellentia gratiæ Virginis disputantes. Et ratione confirmatur, quia dona gratiæ, quamuis in se perfectissima sint, dantur tamen à Deo, ut perfectiones necessariæ

August.

Sophron.

Anselm.

Ildefons.

Richard.

Victor.

*Iusta mu-
nerum pro-
portio di-
nesa gratia
Dei offert.
Luc. 1.
Roman. 1.
Numer. 11.*

cessaria ad exercenda munera, quæ ad Deum perti-
nent, & tunc maxime Deus illa confert, quando i-
stemet hominem aliquem in tali munere, vel di-
gnitate constituit: hæc enim ratione Ioanni Baptista
tot gratiæ privilegia contulit propter munus Præ-
cursoris, iuxta illud. Luc. 1. *præbuis enim antefaciem
Domini parare vias eius.* Et Apostoli propter similem
rationem abundantiam gratiæ acceperunt, ad Rom.
1. *Per quem accepimus gratiam, & Apostolorum.* Et Num.
11. dictum est Moyfi. *Auferam de spiritu tuo, & tradam
eis, scilicet septuaginta viris.* Quia communicato cū
eis munera, oportuit etiam spiritum, & diuinum
auxilium cū eisdem communicari. Tandem hæc
totam excellentiam debitam esse quodammodo
huic dignitati ita potest explicari. Quia decet ma-
trem honorari à filio: imò ratione maternæ digni-
tatis habet singulare ius ad bona filij, ergo hæc ratio-
ne dignitas matris est quodammodo ratio, & prin-
cipium dignitatis gratiæ, quam quodammodo emi-
nenter continet, secundum ordinem diuinæ sapien-
tiæ: ergo sub hac ratione dignitas hæc excellentior
est, & simpliciter maius Dei beneficium existimari
debet eligi Virginem in matrem Dei, quam eligi v.
g. Petrum ad gloriam, quia illa electio hanc in vir-
tute, & eminentiori modo continet.

SECTIO III.

*Quomodo fuerit Beata Virgo ad hanc matris digni-
tatem prædestinata.*

In hoc dubio seruata proportione trāstari possunt
omnia, quæ tom. 1. circa art. 3. q. 1. de Christi præ-
destinatione disputata sunt, & multa, quæ de præde-
stinatione aliorum hominum disputari solent, vt
tamen quæ ad præsentem locum pertinent breuiter
complectamur, supponamus generalia principia,
vel certa, vel quæ in superioribus probabiliora iudica-
uimus.

Primò ergo certum est Beatam Virginem fuisse
ab æterno electam, & prædestinatam, tum ad gratiam,
& gloriam, tum etiam ad dignitatem matris
Dei ante omnia illius merita præuisa. Hoc constat
partim ex certa sententia, qua constat omnes homi-
nes prædestinatos, eligi absq; propriis meritis, par-
tim ex iis, quæ tom. 1. disput. 8. diximus, vbi ostendi-
mus B. Virginem, nullo modo meruisse, vt in ma-
trem Dei eligeretur. Et hanc veritatem docere in-
tendunt sancti Patres, cū dicunt Verbum diui-
num elegisse sibi matrem, eamque sola sua volunta-
te ab æterno præordinasse. Ita sentit August. lib. 2. de
peccator. merit. & remis. cap. 25. & Bernard. homil.
2. in Missus est. Et Cyprian. in serm. de Nati. Christi,
in hoc sensu per antonomasiam vocat Virginem *vas
electionis.*

Secundò dicitur Beatam Virginem nostro mo-
do intelligendi prius secundum rationem prædesti-
natam esse, & electam, vt esset mater Dei, quam ad
tantam gratiam, & gloriam. Hæc conclusio etiam
est clara, suppositis iis, quæ in præcedenti sectione
dicta sunt, & quæ de huiusmodi signis rationis, in
dicto artic. 3. explicabimus. Ideo enim Beata Virgo
prædestinata est ad tantam gratiam, & gloriam,
quia electa est in matrem Dei. Ordo enim executio-
nis manifestat ordinem intentionis. Sed in re ipsa
talis gratia, & gloria data est Beatæ Virgini, vt esset
ita disposita, sicut matrem Dei decebat, ergo ideo
fuit electa ad tantam gratiam, & gloriam, quia in
Dei matrem erat præelecta.

Tertio hinc colligo Beatam Virginem electam
esse tam ad maternitatem, quam ad talem gloriam
per se, & absolute ante præuisum originale pecca-
tum. Ita docet omnes, qui de prædestinatione Christi
proportionali ratione opinantur, præsertim Ga-
læius, libro tertio, capite 1. Et probatur ex dictis
in illo articulo 3. Primò, quia verisimilius est omnes

A prædestinatos esse electos ad gratiam, & gloriam
ante præuisum originale peccatum: ergo multo cer-
tius est beatam Virginem fuisse eodem modo ele-
ctam ad gloriam, ergo & ad maternitatem diuinam.
Secunda consequentia patet, quia electio ad mater-
nitatem in ordine finis antecelsit, vt ostensum est.
Prima verò probatur, quia vel inter electos non est
ordo, sed omnes simul in eodem signo rationis e-
lecti sunt, vel si aliqua ratio ordinis considerari po-
test, potius electio Beatæ Virginis antecelsit, quam
subsecuta sit aliorum electionem, quia est altior &
excellenter, & ad maiorem Dei gloriam spectans.

Vnde sanctus Bernardinus Senensis, sermon. 51. de
Beata Virg. c. 4. Tu, inquit, ante omnem creaturam in
mente Dei prædestinata fuisti, vt Deum ipsum hominem

B procreares. Quam sententiam ex Anselmo refert, &
eandem significat Rupert. lib. 2. in Cantica. Secundo
probatur, quia Christus Deus homo prædestina-
tus est, seu electus ante præuisum originale pecca-
tum, ergo & eius mater. Probatur consequentia,
quia non tantum per se prædestinatus est vt ho-
mo, sed etiam vt filius hominis, hic enim incarna-
tionis modus, scilicet, vt heret in vtero Virginis,
& vt Deus haberet matrem in terris, non includit
imperfectiorem ex peccato manantem, per se ergo
intendi potuit, sicut ipsa incarnatio, atque adeò sub
illam intentionem, seu electionem cecidit, pro-
ut intelligitur antecedere præscientiam originalis
peccati. Vnde Ecclesia sancta ad Virginem accom-
modat testimonium illud, quod in supra dicto loco
de Christo exposuimus, *Domini possedit me in initio*

C *viarum suarum, & illud, ab initio, & ante secula creata
sum, &c.* Quia videlicet mater non fuit à filio dis-
iuncta, etiam in electione diuina. Quod videtur
insinuasse Andreas Crætenf. in sermon. de assumpt.
dicens de Beata Virgo: *Hæc est declaratio profundorum
diuine incomprehensibilitatis, hic est scopus, qui excogita-
tus est ante seculum.* Deinde addi possunt coniecturæ.
Prima, quia si gratia Angelorum, & gloria, per se
est intenta à Deo ante præuisionem omnis peccati,
cur non magis excellentissima gratia, & gloria Vir-
ginis Beatæ, & consequenter dignitas matris? Se-
cunda, quia hæc dignitas singularis est, & ab omni
alia creata distincta, ergo per se pertinet ad con-
summatam perfectionem operum Dei; fuit ergo
per se intenta. Tertia, quia hoc modo illustrior
fit diuina gratia erga humanum genus, quia non
est contentus Deus naturam humanam assumere;

D sed etiam honorare voluit personam creatam hu-
manam, quantum in ratione personæ capax fuit. Et
ideo vtrumque per se Deus intendit. Quarta, quia
si aliorum hominum generatio per se intenta fuit,
vt cū Augustino & D. Thom. supra docuimus,
cur non magis humana Christi generatio ex matre?
Quinta denique, quia sicut mulier ex solo viro fa-
cta fuit, & per se à Deo intenta ante peccatum: ita
generatio viri ex sola muliere, quæ non minus mi-
rabilis futura erat, per se debuit intendi propter
perfectionem diuinorum operum, quæ ex mira-
bili quadam varietate confurgit. Quæ ratio fun-
damentum habet in Leone Papa, & aliis Patribus,
E quos tom. 1. disputatio. 3. sectione 1. citauimus, quibus
addi possunt Damascen. libr. 4. de fide, cap. 15. & Cy-
rill. Ierosolymit. catechesi 12. Augustin. sermo. 7. de
Natiuit.

Sed contrà, quia sicut de Christo, ita & de Bea-
ta Virgine sapienter sancti, indicant, fuisse prædestina-
tam matrem Dei occasione peccati. Vnde Augustin. in
sermone primo, de Natiuitate, postquam multa in
laudem Beatæ Virginis dixerat, ita concludit. *Ideo
omnes istos cursus natura Virgo Maria in Domino no-
stro Iesu Christo suscepit, vt omnibus ad se confugiens
subueniret, & sic restauraret omne genus sa-
minarum, sicut omne genus virorum Adam nouus re-
esperas Dominus Iesus Christus.* Et clarius in exposi-

*Virgo per se
ante præui-
sionem ori-
ginalis pec-
cati ad glo-
riam, & ma-
ternitatem
electa.*

*Bernardinus
Senensis.*

Rupert.

*Andr. Cræ-
tenf.*

*Leo Papa
Damasc.
Cyrill. Iero-
solym.
August.*

Obiectio.

August.